

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hozva:</i>		<i>Vidéken postai szétküldve:</i>	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 „	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyezer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön 30 kr
Minden következőnél . . . 4 . | Nyilttér sora 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert köztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A helyzet magaslátán.

Arad, január 31.

A múlt pénteken lefolyt, s pártéletünkben örökre emlékezetes értekezletén a szabadelvűpártnak sokkal momentuózusabb, s alkotmányos életünk legközelebbi fejleményeire döntőbb jelentőségű kérdés nyert megoldást, semhogy elmulasztathatnánk annak behatóbb méltatásával olvasóinkat a helyzet iránt ez alkalomból teljesen tájékoztatni.

Ama purifikáció, mely a három tag kilépésére szoritkozott, bizonyára nem fejezte ki hiven az ellentétek mérvét, melyek a párt kebelén belül fennállottak s éppen azért azok teljes megszüntét sem eszközölte. Már az A t z é l-ügy elbírálása alkalmával kifejeztük azon nézetünket, hogy tán kívánatosabb volna, ha az elégedetlen elemek végleg kiválnának a pártból, azonban a tények, az események örvendetes lefolyása, az egyházpolitikai kérdésekben ellentétes elvű tagok kifejezett lelkes ragaszkodása a szabadelvűpárthoz, az értekezlet befejeztével nyilvánult egységes bizalom a kormány iránt igazat adott a miniszterelnöknek, ki mint pártvezér valósággal a helyzet magaslátára emelkedett.

Ugyanis mindjobban kitünik, hogy a Szapáry-kormány visszaléptével a központját vesztett pártban nyilvánult centri fugalis irányzatok lassankint erejüket veszítik, s a párt heterogénebb elemei közötti repulzió az új kormányelnök rendkívüli egyéniségének és szerencsésen alkotott kabinetjének erős attrakciója folytán megszűnik.

A magyar parlament pártviszonyai lényegesen különböznek más nemzetekétől. A gyakorlatias felfogásu magyar politikus nem annyira elvek, mint inkább oly egyének köré csoportosul, kik alkalmassan időpontokban, a lehetőség szigoruan megszabott határai között a legcélszerűbb eszközökkel igyekeznek a valóban szükséges és időszerű közigazgatási és törvényhozási intézkedéseket létesíteni. A hogy az ily szervező és fenntartó középpont, a vezér, hiányzik: lazul a fegyelem és bomlásnak indul a párt. Ilyen volt a Deák-párt, ily szempontok alapján magyarázható bomlása, így alakult a Tisza-párt, így rendült meg az ő visszaléptével a pártjának konzisztenciája, mely a Szapáry-kabinet válságáig fokozódott, és — meg vagyunk róla győződve — így fog a szabadelvűpárt az ő vezérének kimagasló individualitása körül nagy horderejű reformok keresztül vitelére hivatott Wekerle-párttá tömörülni.

Igaz ugyan, hogy Wekerle és kabinetje az ő politikáját a módok és idők ruganyos foglalata helyett határozott elvek keretébe szoritotta, de éppen

az által adta nagy politikai belátása- és bölcsességének fényes tanujelét, hogy azon pártban, melynek jelszava a h a z a m i n d e n e l ő t t e, melynek tagjai ő benne és kormánytársaiban a magyar államélet állandóságának, a közügyek továbbbi föllendülésének kezességét látják, a rideg elvi álláspontoktól eltekintett, és meghajlott a tiszteletre méltó, fényes multu, s tán még fényesebb jövőre hivatott párt tradíciói előtt.

Ebben a részben van bizonyos jogosultsága annak a nézetnek, hogy a pártválság el van odázva, de semmi jogosultsága sincs azon állításnak, hogy ezen válság szűkségképen befogkövetkezni. Az egyházpolitikai javaslatok ugyan be fognak annak idején terjesztetni — ezt a miniszterelnök ismételt kijelentései után csak oly tisztességtelen tendenzia, mint a milyen a habarékparti sajtóban nyilatkozik, tagadhatja, — de ha kenyértörésre kerül a dolog, s a pártban — ami különben kétségtelen — nyilvánvalóvá lesz a reformok számára a többség, félrevonulhatnak a konkrét javaslatok kérdésénél az ellentétes nézetűek éppen úgy, mint a hogy az autonomista tagjai a szabadelvűpártnak kiléptek a pártból, de csak addig, míg az államosítás törvénybe iktattatott, s azután és most épp oly buzgó és odaadó tagjai annak, mint azelőtt voltak. Ezen uzus, mint említők, más államoknak tisztán elvi alapon szervezkedő pártalakulásainál talán szokatlan, de a magyar alkotmányos életben a parlament többségének állandóbbnak kell lennie, mert államfenntartó hivatásában főfeladata a kormányzat állandóságának biztosítása, s megakadályozása annak, hogy a kormányhatalomért küzdő pártok céljaik elérésére akár a nemzetiségi, akár az egyházi külön érdekeknek a magyar nemzet és állam rovására áldozatokat hozzanak.

De más szempontból is igen valószínű, hogy az egyházpolitikai kérdések napi-rendre kerülésével sem fog a pártválság beállani. Ezen reformok ugyanis nem öletszerűleg lettek elvhajzásatból fölvetve, hanem behozatalukat azon türethetetlen állapotok követelik, melyek az egyénisza b a d s á g- és jog egyenlőségnek viszonyaink közötti fogyatékos érvényesüléséből keletkeztek. Ezen bajon csak a gyakorlat által igényelt sorrendben, bizonyos egymásutánban kellend segiteni, s minden egyes konkrét eset külön elbírálás tárgyát képezendi, s a kik az elvi részét egyénileg nem is approbálják, meghajolnak esetleg annak politikai szűkségessége előtt.

A gyakorlati kényszerülésnek ezen fokozatos kidomborodása mellett kitünik majd annak az igazsága is, hogy ama

reformok senkinek vallásos érzelmeit nem bántják és dogmatikus sérelmet éppen nem képeznek, továbbá oly engedménynek egyenértéke gyanánt nyujtatnak, melyeket a katolikus klérus minden áron sürget, s melyeket pedig ezen garanciális reformok nélkül meg nem kaphat.

Ime, ha maradtak is a pártban itt-ott elvi ellentétek, ezek idők folytán inkább tompulni fognak, sem mint jobban kiélesedni, és Wekerle Sándor miniszterelnök a helyzet magaslátára emelkedett, midőn pártjában a meggyőződés szabadságát proklamálva, az annak kebelében az új kormány és új feladatok természetéhez képest beállott mozgalom kiforrásához és állandóbb, egységesebb átalakuláshoz a kellő időtartamot biztosította.

Belföld.

Wekerle, Steinbach.

Wekerle miniszterelnök ma délután két napi tartózkodásra Bécsbe utazik, hogy ott első sorban Steinbach pénzügyminiszterrel különböző fennforgó kérdések tárgyában értekezzenek.

A polgári házasság mellett.

Kolozsvárról jelentik: Vajda Ferencz lelkész, püspöki titkár, vasárnap a református templomban terjedelmesen prédikált a közönség tetszésére a polgári házasság mellett.

Megrendelt hazudozások.

— Állandó rovat. —

Arad, január 31.

Előre volt látható, hogy a szabadelvűpárt végleges megszilárdulása és vezérének, Wekerle Sándornak pénteki diadala az Apponyi-pártot óriási konsternációba fogja hozni, csak arra lehetett a világ kíváncsi, hogy — miután immár a pártválságról kurtított hazudozásai unalmassá és annak valótlansága teljesen világossá lett — micsoda új, rendszeres hazudozással fogja az ő sajtója által saját kelletlenségét és zavarát fedezni, a közvéleményt izgatni, s az államrend iránti közbizalmat demoralizálni.

A kormányhatalom megszerzésére alakult közkereseti társulat, mely saját magát „nemzeti” pártnak nevezi, csakhamar megállapodott az új hazugságok természeté és rendszere iránt, s mondhatjuk, hogy megállapodásá váltultott őnmagán, pedig ezzel igazán sok van mondva. Olyan hazugságokat fognak ezután terjesztetni, melyek nyomába nem léphet oly könnyen a czáfolat, mint az eddigiekébe. Okultak a multon. Ed-dig, ha azt híresztelték, hogy a kormány lett a szabadelvű programról, s nevét bitorolja, meghazudtolta őket a kormányelnök egy-egy ünnepélyes nyilatkozatával; ha a szabadelvűpárttól hirdették, hogy szétmállik s a kormányt cserben hagyja, hát akkor a párt tüntető manifesztációt rendezett az ő egysége mellett.

Ezután nem lesz őket olyan könnyű csúffá tenni, mert most a király elhatározásai fölől fognak mindennap újabb verziókat közölni, a melyek természetesen oly irányban lesznek fogalmazva, hogy a korona elfordult bizalmával a Wekerle-kormánytól, hogy annak napjai immár megvannak számolva. Miután pedig

a király elhatározásai és szándékai felől senki sem állíthatja, hogy értesülve volna s így czáfolattal sem állhat elő; miután továbbá az is ki van zárva, hogy ez a felség részéről történhessék: tehát az Apponyi-párt most már az idők legvégéig határig bátran hirdetheti, „legmagasabb kegyvesztés folytán a kormány napjai megvannak számlálva.“

Nagyoobb nyomatékúváért azonban ezt a hazudozást internaczió nális uton kell terjeszteni, különben fel nem ül neki a nagy közönség. Olyanformán t. i., hogy a műhelyből az illető lapoknak egy-egy jól értesült budapesti vagy — ha francia vagy más országi újságról van szó — bécsi levél alakjában küldik be az ujdonsült hazugságot, ha az ott megjelent, akkor dobpor és mozsár-durrogással teszik közzé uniszónó a szörnyű vészirt, mely szerint a beállott felfordulásban csak a p p o n y i segíthet, míg egyidejűleg az önzetlen és idealista a p p o n y i feláll az országgyűlésen és kijelenti, hogy ő bizony csak akkor hajlandó a kormányelnökséget elfogadni, ha az ő programját teljes ép-ségben elfogadják. Valóságos komédia.

Ilyen körülmények között, a czáfolatoktól természetesen tartózkodva s a hazudozások bekövetkeztét az időre bizva, egyszerűen arra szorítkozunk, hogy rámutatunk a föllentéseken mutatkozó rendszer és czélzatosságra.

Már tegnap figyeltettük olvasóinkat a berlini „Nationalzeitung“ egy bécsi tudósítására, mely szerint „A legfelsőbb körök hideg tartózkodása, melyet a Hentzi- és Kossuth-ügy óta éreztetnek Magyarországgal, maig sem csökkent. E viszonyok között nem lesz csoda, ha a magyar politikában már a legközelebbi napokban erős fordulat fog beállani.“

Ennek fordulatát a megjelölését a P. N. várta, s közölte, a hogy világot látott. Szintúgy a P. N. sietett az internaczió nális hazugságyártásnak megnyert s e minőségében ismert bécsi Extra post alábbi budapesti tudósítását reprodukálni:

Bécs, jan. 30. (A Pesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Az *Extrapost*, mely tetszeleg azzal, hogy a magyar politikai viszonyokról jó értesítései vannak, mai számában a következőket írja: Tagadhatatlan, hogy a magyar szabadelpárt kebelében keletkezett mozgalom a párt szétmúlását jelenti, mert ez idő szerint csak Wekerle tekintélye tartja még össze a pártot. Tagadhatatlan az is, hogy a jelenlegi kabinet nem bírja az uralkodó bizalmát oly mértékben, mint azt gróf Szapáry bírta és ha a jövőbe akarunk nézni, Széll Kálmán a legközelebbi új kormány feje, a kit az udvar is nagyon kedvel. Széll fuzióra törekszik, mely nélkül egészséges alapokon nyugvó kormányt lehet a mai viszonyok között elképzelni se lehet. Balga mise között „a király haragszik“ és e képződés mégis bénítólag hat a magyar közéletre. Kállay-miniszteriumról is van szó, de itteni politikai körökben ezt a kombinációt nem nagyon szívesen fogadják.

Wekerle a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, hogy a királynak a helyzetről referáljon, mert a polgári házasság keresztvételére *egyelőre gondolni sem lehet*. A polgári házasság ellen a klérus és a főrendek részéről megindított akció nagyon erős és a politikusok azzal szembe szállani nem mernek.

Hogy pedig minden vétséget kizárólag igazoljuk, mikép a bécsi válsághirek egyazon hazugságforrás közös folyamánya, egyben közöljük a P. N. ugyanazon számában megjelent bécsi sürgöny végső sorait, mely sürgöny az osztrák pártválságról szólva így végzi a tudósítását:

„Hogy így fordult a dolog, arra a magyar politikai helyzet is nagy befolyást gyakorolt, mert Bécsben általánosan az a vélemény, hogy a Wekerle-kabinet napjai megvannak számlálva és így nem csoda, hogy osztrák politikai körök mindent elkövettek, hogy megoldják az osztrák válságot, mielőtt Magyarországon lap-pangó válság kitör.“

A kommentárt megirtuk fentebb.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

— január 31.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Schöber Ernő, Perczel Béni.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Lukács Béla, Bethlen András gr., Csáky Albin gr.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Hock János levelét, melyben egészsége helyreállítása érdekében hat heti szabadságot kér. Megadták.

Bemutatta a beérkezett kérvényeket. Kiadták az illető bizottságoknak.

A ház ezután harmadszori felolvasásban is megszavazta az ujonczjutaléki javaslatot.

Következik

a ragadós tüdőlob

folytatólagos tárgyalása.

Vajay István és Putnoky Mór a javaslatot még csak általánosságban sem fogadják el.

Bottlik Lajos azokból a felszólalásokból, a melyeket ez idáig hallott, nem formálhat a közönség magának valami jó véleményt erről a javaslatról. Mindamelllett szóló, elfogadják általánosságban a javaslatot, mert kétségtelennek látja a baj megszüntetésére igyekvő jóakaratot. És nálunk már az is nagy haladás. A részleteknél fenntartja magának, hogy a helyesebb intézkedéseket pártolja, illetőleg ajánlja. (Helyeslés a baloldalon.)

Károlyi Sándor a gróf a javaslatot elfogadja, de abban a reményben, hogy annak egyes fogyatékos intézkedéseit majd javítani fogják. Különösen az állatbiztosítás szervezését sürgeti,

bármily módot, de mentől hamarabb és mentől egészségesebb alapon. Kéri a minisztert, hogy vegye kellő figyelmébe ezt a kérdést, és legyen rajta, hogy ez mentől hamarabb életbe lépjen, mert a fennforgó bajok alaposan csak így fognak orvosolhatni. (Helyeslés.)

Bethlen András gr. földmívelési miniszter utal arra, hogy ő ugyan sürgősnek tartja a javaslat tárgyalását, azonban elfogadását nem javaslat tárgyalás, hanem szükséges volt folytán óhajtja. Nem zárkózik el azok elől, amiket a felszólalók mondtak. Az állatbiztosítást sürgetik a legtöbben. Hiszen a jelen javaslat sem egyéb, mint ad hoc állatbiztosítás. (Helyeslés jobbfelől.) Am a köteles állatbiztosítást is szívesen fogadja s rajta lesz, hogy az mentől hamarabb s lehető legegységesebb alapon létesüljön. Nem tartja azonban helyén valónak, hogy itt, e tárgynál, mint Vajay tette, hogy a kérdést a börzeadóval kössék össze. A kártalanításban való részesedés kérdését a pénzügyi helyzet teszi szükségessé; a miniszter tárczájának mérsékelt eszközei mellett nem vállalkozhatik arra, hogy magára vegye mindazokat a terheket, a melyek a baj ellen való alapos védekezéssel járnak. Ha mind a mellett a képviselőház így óhajtja a kártalanítás megoldását, szóló természetesen hozzájárul. (Elnök helyeslés.) Ami a további kifogásokat illeti, ne beszéljünk mindig a földről, vegyük tekintetbe az alföldi viszonyokat is, melyek elvették az intéző irányadók. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobbfelől.)

Gaal Jenő a javaslatot sürgősnek és alapjában helyesnek és jól kontemplálnak mondja és éppen azért azt elfogadja. Nem helyesli, hogy az államtól várják a biztosítást kizárólag. Csodálja, hogy a miniszter olyan külön adja föl régi álláspontját, mit ime külön kell védelmezni. A közönséget bele kell vonni a dologba, különben mit sem fognak érdeklődni és nem teszik meg maguk is a lehetőséget a bajok elfojtására. Magán a javaslaton nem akar módosítani, tekintettel annak sürgőségére. Határozati javaslatot terjeszt be, melynek értelmében a ház utasítandó az állatbiztosítás sürgős létesítésére. (Helyeslés balfelől.)

Wekerle Sándor miniszterelnök nemcsak azért tartja sürgősnek a javaslatot, mert a német konvenczió magával hozza, de azért is, mert a bajt mihamarabb orvosolni kell. Németországgal szemben mind egy volna, akár törvényjassalattal, akár más uton intézkednének s mondhatja, hogy már régebben is így jártak el, dacára, hogy a törvényjavaslat csak most kerül tárgyalás alá. Eppen a visszaélések meggátolására történt, hogy nem az állam viseli a kártérítést, hanem belevonja az érdekelteket. Hogy a törvényjavaslat most nem léptetik életbe az egész országban, annak oka, hogy nincsenek alkalmas közegek a törvény végrehajtására. Nem zárkózik el a kormány ama kiváncsán, a melyet Gaal Jenő feje-

TÁRCZA.

— Február 1. —

Berczik Árpád Csiky Gergelyről.

— Emlékezés az akadémiában. —

Berczik Árpád, a m. t. akadémia 1. tagja, az akadémia hétfői ülésén emlékezésedet mondott Csiky Gergelyről, melynek elejét kulturális haladásunk hatásait és befolyását tárgyalja a magyar faj politikai vezérszereplésére. Attérve Csikyre, őt Szigligeti örökösének és az új magyar társadalmi dráma megteremtőjének mondja. Oly hatást, mint Csiky, társadalmi darabjal nálunk csakis Czako aratott annak idején.

Kiemeli aztán felolvasó Csiky élénk társadalmi érzékét, melyet az elzárt papi élet sem tompított el. Papi tudományos nevelésnek egyébiránt becses tulajdonságokat köszönhetett: klasszikai műveltségét, nagy nyelvismeretét, gondolkodásának fegyelmeztségét, munkabírását s a rendszerességet a munkában. Csiky fellépése összeesik a nemzeti színház fényes új korszakával P a u l a y Ede alatt. Új igazgató, új színész-nemzedék és új közönség — új írókat vártak. Ezt Csikyben megtalálták. Csiky szépirodalmi tevékenysége a „Jóslat“ óta 16 évre terjed s ez idő alatt mint író és fordító mennyit termelt! 12 díjat nyert el és 31 szindarabot írt. A színirodalom minden műfajával megpróbálkozott s úgy is-

merete mindegyiknek kelleit s oly hajlékonysággal alkalmazkodott hozzájuk, hogy minden téren megállott, sőt jeleset produkált.

Felolvasó most általános szemlélet tart Csiky különböző darabjai felett, két legnagyobb sikerének a „Proletárok“-at s a „Nagymamát“ mondja, amaz realizmusával, ez idealizmusával hatott. A nagy realiztikus darabok első sikerei után közönség és kritika változatosságot kívánt s azt végre megkapta az „ártatlan“ Nagymamával. Tapsoltak neki, mert rá untak a borsra és paprikára. „Nem érdekes észlelet ez manapság“ — kéri a felolvasó — mikor a realizmus és naturalizmus oly divatos jelszavakká lettek és a napi kritikának nagy része fymálva néz le mindarra, ami „szelid“, ami „ártatlan“, ami nem borsos és paprikás? Milyen hamar jól lakik a közönség s pesszimizmussal és sötétiséggel s milyen jól esik aztán egy eszményibb világ verőfénye, hol nem érdekek, hanem érzelmek uralkodnak, hol nem azt keresik, ami rossz, csunya, visszataszító, hanem ami szép, nemes, fenkölt!“ — Csiky hatásának titkát a felolvasó nemcsak nagy tehetségében, hanem abban is találja, hogy új utat mutatott be — a kiegyezés óta keletkezett új társadalmat eszméivel, áramlataival, jelszavaival, alakjaival.

A régi magyar társadalom s az ujnak futólagos vázlatát után sorra veszi Berczik Árpád Csiky főbb alakjait. Legnagyobb hatást az elzüllött alakokkal ért el, ezek képviselték

a tendenciát, mely műveinek egy részén átvonul. A társadalom küzdelme az ujkor követelményeivel, igényeivel, a magyar faj harcán a megélhetésért — ez az eszme lebeg általánosan szem előtt. Csiky társadalmi darabjainak tárgyait részletezve, melyekből az irányzatosság hiányzik, kifejti a felolvasó, hogy Csiky társadalmi drámáinkat nem közéletünk kérdéseinek felvételével, hanem jelenünk hű rajzával alkotta meg.

S talán ép az volt szerencsése, hogy nem prédikálta a tendenciát és nem akart társadalmi kérdéseket a színpadon megoldani. A kik erre vállalkoztak — gyakran elbuktak, mert a közönség vegyességénél fogva, a színpad társadalmi kérdések megoldására csak olyankor alkalmas, mikor az illető kérdés felvetése nem idéz föl ellenzést a társadalmi egyes rétegek közt. Daczára, hogy művei nagyjából a gentry köreiben mozognak, egyszer se veti föl annak legégetőbb kérdését. Csak egy regényében (Sisifus munkája) vállalkozik arra, hogy a sokat vitatott kérdést a gentry életrevalóságáról fejtegetse.

Kiemeli most a felolvasó Csiky rendkívüli érzékét a társadalmi jelenségek iránt s a költő azt a divinaczióját, mely egy vonásból meg tud egy alakot alkotni, egy jelenségből egy állapotról következtet.

Megpendíti itt-ott a házasságtörési témát is, de valóságos házasságtörés nem fordul elő nála; szerelmes asszonyai, ha kísértetbe is jut-

zett ki határozati javaslatában, hogy az állatbiztosítás kötelezővé tétessék.

Ez az intenciója a kormánynak is. A szolgáltatást az egész országra kiterjeszteni nem özélszerű. Nemcsak a ragadós tüdőlob, de más vész által elhullott állatok kármentesítését is tervebe fogja venni a kötelező állatbiztosításról szóló törvényjavaslat. Kéri a szönyegen lévő javaslat elfogadását.

Miklós Ödön előadó megjegyzéseit a részletes tárgyalásra tartja fenn.

A ház egyhangulag elfogadja a törvényjavaslatot és Gaál Jenő határozati javaslatát. Következik a részletes tárgyalás.

Vajay István az egyházpolitikáról beszél s tiltakozik az ellen, hogy a miniszter azt mondja, hogy ő egészen más térre kalandozott. (Derűtség.)

Bethlen András gróf: Minthogy most a ragadós tüdőlobról szóló törvényjavaslatot tárgyaljuk, kénytelen volt visszautasítani Vajay felszólalását, a ki e kérdés tárgyalásánál egészen más térre kalandozott. (Altalános, zajos helyeslés.)

A 2. §-nál:

Dániel Dezső a pénzügyi bizottság nevében módosítást ajánl; azt, hogy a fertőzés gyanúja alól vétesse ki azok a marhák, melyek a fertőzött marhával egy gulyába járnak.

Károlyi Sándor gróf ellenzi a módosítást.

Bethlen András gr. csatlakozik Károlyi Sándor gr. fejtegetéséhez és a pénzügyi bizottság módosításával szemben a közgazdasági bizottság javaslatát pár olja.

Szemere Huba, Bornemissza Lajos, Szalay Károly, Ivánka Oszkár, Bethlen András gr. és Miklós Ödön hozzászólása után a szakaszt elfogadták. A 4. szakaszban kimondták, hogy a biztosítást az állam viseli.

Az ülés végeről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Aradváros vízvezetéke és csatornázása.

— Folytatólagos ülés. —

Aradváros vízvezetéki és csatornázási nagybizottsága tegnap délután 4 órakor folytatólagos ülésben tárgyalta a vízvezeték berendezésére Mayer J. F. liverpooli vállalkozóval kötendő szerződés tervezetét.

Jelentékenyebb vita csak a szerződés 13-ik szakaszában tárgyalt megváltási módok körül fejlődött ki. Itt a többség elfogadta Hegedűs László azon indítványát, hogy a város a vállalkozó üzleti könyveibe betekintést nyerve, állapíthassa meg annak idején a megváltásért fizetendő összeget.

Az ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

nak, rendszeren megállnak fele uton. Szerelmes lányai kétfélék, vagy elejétől végig komolyak, vagy legutóbbi darabjaiban keverékei a vignak és komolyak. A hősnő rendszeren leányos pajkossággal, tréfával kezd, míg később komolyabb bonyodalmakba kerül. Most áttér a felolvasó Csiky technikájára, mely helyet biztosít neki Európa legelső drámairól sorában.

Berczik ezt az alkalmat felhasználja, hogy nézetét a külföldön ma divatos naturalizmusról és realizmusról bőven kifejtse. Kiemeli közönségünk egészséges izlését, mely fogakonyyságát épen megőrizte és minden iskolát élvezni tud, ha jól ad.

[Felolvasását Berczik Csikynek, az embernek rokonszenves rajzával végzi be. Elbizott nem volt, mint sokan hitték. Az okos, higgadt kritikát szívesen fogadta, sőt műveit néhány bizalmas emberének — köztük laikusoknak is rendszeren megmutatta s véleményüket kikérte, tanácsait sokszor követte is. Zárkózott, magába vonult természetét is némelyek ridegségére magyarázták, holott melegebben érző szív és több kedély, mint nála, nem igen képzelhető. Nehezen barátkozott, de akinek igaz barátságáról meggyőződött — azt befogadta lelkébe. Szabadságharcunk egy vezéralakja, ki legjobb barátai közé tartozott, azt mondta sirjánál: „nem találtam még embert, akit rövid idő alatt annyira meg lehetett szeretni, mint Csiky”.

Salacz Gyula polgármester elnöklété alatt jelen voltak: Parecz István, Schuster Illés dr, Hegedűs László, Tarjányi Vilmos, Avarffy Géza, Müller Károly, Bing Vilmos, Steiner Jakab, Tedeschi Viktor, Reicher Ferencz, Fényes Dezső, Schuster Henrik dr, Domonkos Lajos, Pollák Gyula dr, Virágh Lajos, Posgay Lajos dr, Millig Mátyás, Barabás Béla dr, Nesnera Aladár, Pekár Károly, Péterffy Antal, Institóris Kálmán, Blaskovits Antal, Bonts Dóme, Robitsék Agost dr bizottsági tagok.

Elnöklő polgármester az ülést megnyitván, felolvastatott a múlt ülés jegyzőkönyve, mely hitelesített, tárgyalás alá került a vízvezetéki szerződés 8-ik pontja.

A 8-ik szakasz változatlanul, a 9-ik Tarjányi Vilmos azon módosításával, hogy senki sem kötelezhető a vízvezetéknek házába lendő bevezetésére és Müller Károly azon módosításával, hogy magánvízvezeték berendezését egy háztulajdonosnak sem tilthassák el, — fogadtattak el.

A 10-ik szakasz változatlanul elfogadtattott.

A 11-ik és 12-ik szakasz változatlanul elfogadtattott. A 13-ik szakasznál Hegedűs László indítványozza, hogy ne bizottság határozza meg a megváltási összeget, hanem azt már most, esetleg a befektetés arányában később határozzák meg.

Steiner Jakab a megváltást eszközölő bizottságba a város részéről 4 s a vállalkozók részéről csak 2 tag választathatását kéri kimondani.

Fényes Dezső pártolja Hegedűs indítványát.

Salacz Gyulának a bizottsági megváltás tekintetében nincsenek aggályai. Feleslegesnek tartja a befektetési összeg előzetes megállapítását, mert beleszólásunk van a költségvetésbe.

Parecz István a szakértő bizottság mellett szól, mely a becslést eszközölni fogja.

Hegedűs László kér, mikor fogja a város előnyösnek találni a beváltást. Kötelezni kéri a vállalkozót szabályszerű üzleti könyv vezetésére, a melybe a városnak bármikor joga legyen betekinteni.

Parecz István nem kíván az üzleti könyvekbe betekinteni, mert minden háznál lesz vízmérő, melylyel a fogyasztást meg lehet határozni.

Schuster Illés dr megjegyzi, hogy a hálózat 15,000 emberre van tervezve s az évenkénti és egyénekenkénti fogyasztás maximuma 1 frt lesz. A vállalkozónak nagy nyeresége tehát nem lehet.

Schuster Henrik dr a vízfogyasztást előre megállapíthatónak nem tartja, mert mindig a viszonyoktól függ, vajjon egy város vízszükségletét milyen mennyiséggel lehet kielégíteni. A háztartási célokra legfőleg 33—40 liter lesz naponta és fejenként a vízfogyasztás. Hogy fürdők, öntözésre és luxuscélokra mennyi fog elfogyni, az nagyon kétséges s az első években naponta legfőleg 200 köbméter vizet fognak felhasználni. A vízmű 36,500 frtnál többet nem jövedelmez, ezzel szemben is tetemes üzemeltetés fog felmerülni. Az ajánlott módosításokat nem fogadja el.

Hegedűs és Steiner indítványai elvettét, elfogadtattott a szakasz Hegedűs azon másik módosításával, hogy a városnak betekintési jog biztosíttassék a vállalkozók üzleti könyveibe.

Ezzel elnök az idő előrehaladott voltát tekintve, az ülés folytatását ma délután 4 órára tűzte ki.

Városi közügyek.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1893. évi február hó 8-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendszeres havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester havi jelentése.
2. Jásznagykúnn-Szolnok vármegye közönségének a képviselőházhoz intézett felirata a járványok elleni védekezést szabályozó törvény alkotása iránt.
3. Az iskolafelügyelő évi jelentése az 1892-ik iskolai évi működéséről, az összes népoktatási tanintézetek tanügyi állapotáról.

4. A polgármester jelentése Szontag Gyulának a substitutionalis bizottsági tagságról lemondása iránt.

5. A közigazgatási bizottság jelentése Arad sz. k. város közigazgatásának állapotáról az 1892-ik II-ik felében.

6. A nagym. belügyminiszterium intévénye, melylyel az Aradmegye által épített lovassági laktanyához átengedett terület és gyakorló-tér iránt hozott határozatot jóváhagyja.

7. A gazdasági szék jelentése a téglaverő helyeknek, a birkás dűlőbeli földekből e célra kijelölendő területtel való megnagyobbitása iránt.

8. Solenghi Krisztina és Jiraszek Lajosnék kérvénye, az előbbi által megvett nagyköruti teleknek az átruházása iránt.

9. A jogi bizottság jelentése a villamos világítás létesítése iránt kiírandó pályázat feltételeire vonatkozólag.

10. U. a. az utcai petróleum-lámpák világításának vállalkozója ellen foganatosítandó eljárás tárgyában.

11. A tisztii ügyészség jelentése Dangel és Rossi mozaik mesterekkel a szegényekháznak teljesítendő o cement-munkákra nézve kötött szerződés jóváhagyása iránt.

12. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak intévénye az 1893. évi városi nyugdíj-alap költség-előirányzatának jóváhagyása tárgyában.

13. Polgármesteri jelentés a fogyasztási adók 1889—1891. évekre terjedt megváltásából keletkezett veszteség megtörtént törlesztéséről.

14. Pók Károly városi fogalmazó kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

15. Gruber Gyula volt mezőbiztos kérvénye nyugdíj illetményeinek folyósítása iránt.

16. A tanács jelentése Fitns József által emelt új épület községi adómentességének engedélyezése iránt.

17. U. a. f. évi december hónapban elő- és leirt állami adókra eső községi adóknak elő- és leírása iránt.

18. A tanács jelentése K hullman János kérvényére Aradon eddig megállapított kéményseprői kerületeknek szaporítása tárgyában.

19. Szeifried Erzsébet kérvénye szülésznoői oklevelének kihirdetése iránt.

Arad, 1893. január hó 30-án.

Kiadta:

Institóris Kálmán s. k.
főjegyző.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 772.4 mm., délután 2 órakor 772.6 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 2.1, délután 2 órakor C° — 0.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 2, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: cseppegés.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr., vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetései és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyszinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható.

— Február 1. —

Északon csapadék.
Hőemelkedés.
Fagy.
Változó felhőzet.

H I R E K.

Február 1. Szerda. Róm. kath. naptár: Ignác. — Protestáns naptár: Ignác. — Izraelita naptár: Örömnep. — Görög-kelteni naptár (január 20.): Euthim. — A nap kél 7 óra 28 perccel, nyugszik 5 órakor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: a polgári iskola földszint.

Február 1. Nagy katonai hangverseny 7 $\frac{1}{2}$ órakor este (Fehér Kereszt).

Február 2. Az aradi polgári jótékony-egylet közgyűlése délelőtt 1 $\frac{1}{2}$ órakor.

Február 2. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése d. e. 10 órakor.

Február 2. A Kölcsey-Egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 5. A Széchenyi-gőzmalom közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 8. Az aradi utcái haroz évfordulójának megünneplése.

Február 8. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának közgyűlése délután 4 órakor.

Február 15. Az aradi járás hadköteleseinek sors-huzása.

— A hivatalos lapból. A király dr Chyzer Kornél Zemplén vármegye főorvosát belügyminiszeri osztálytanácsossá nevezte ki.

— Szomorú évforduló. Gyászos csendben ülték hétfőn meg a bécsi udvari kápolnában Rudolf trónörökös halálának évfordulóját. A misén jelen volt a király, Stefánia özvegy trónörökös, kis leánykájával Erzsébettel, az uralkodó ház Bécsben időző tagjai és László főherceg. A mise után ő felsége kíséretével a kapuczinusok sirboltjába ment s Rudolf trónörökös koporsója előtt csendes imát mondott. A koporsóra gyönyörű virágkoszorúkat helyeztek el az uralkodó család tagjai, Stefánia özvegy trónörökös és Vilmos császár megbízásából a bécsi német nagykövet. Egész délelőtt a kapuczinusok sirboltjában Rudolf trónörökös emlékére csendes mise volt. Ugyanezen alkalmából az aradi várbeli templomban is misét mondottak. Mint levelezőnk írja, a temesvári helyőrségi templomban szintén csendes mise volt, melyen megjelent Waldstättén János br. hadtestparancsnok, az összes csapatok, köztük az aradi 33-ik gyalogezrednek Temesvárott levő századai is.

— Jövahagyott költségelirányzat. A belügyminiszer értesítette Aradváros közönségét, hogy az 1893-ik évi városi nyugdíjalap költségelirányzatát jövahagyólag tudomásul vette.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága február havi rendes ülését 8-án d. u. 4 órakor tartja. Az ülésen több érdekes tárgy kerül szőnyegre, nevezetesen a villamos világítás létesítése iránt kiírandó pályázat, a megyei lovassági lak-tanya ügye stb. A részletes tárgysorozatot lapunk más helyén közöljük.

— Kholer László aradi cs. és kir. 33-ik gyalogezred alezredesnek általunk márjelzett áthelyezését a hivatalos lap tegnapi száma a következő közléssel erősíti meg: Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi január hó 23-án Bécsben kelt legf. elhatározásával: Babos Kálmán ezredesnek, a szegedi 5. honvéd gyalogezred parancsnokának, ezen alkalmazása alól való felmentése mellett, a 81. honvéd gyalogdandárparancsnokság vezetésére való tartós kivezényeltetését és ezredjénél létszámon felül vezetését legk. elrendelni; továbbá: vajdahunyadi Kholer László cs. és kir. 33. gyalogezredbeli alezredest, f. évi február hó 1-ével a m. kir. honvéd gyalogság tényleges állományába való áthelyezése mellett, a szegedi 5. honvéd gyalogezred parancsnokává legk. kinevezni méltóztatott.

— Új országos ipariskolai felügyelő. Mint levelezőnk sürgönyzi, az ipariskolák országos felügyelőjévé Martonffy temesmegyei tanfelügyelőt fogják kinevezni.

— Klein Mór és fia cég csödben. Az aradi Klein Mór és fia rövidáru cég a tegnapi nap folyamán csödtől kértönmaga ellen, melylyel számos budapesti és bécsi cég van érdekelve. A passzívát ezidőszent még megállapítani nem lehet, de az minime megközelíti a 150,000 forintot, melyre biztosíték három darab ingatlan. Ezek egyike azonban 48,000 frttal van terhelve, amit telek-

könyvi kivonatok igazolnak. Tény az, hogy Aradon ily nagy csödbügy régen nem került felszínre. Csödbiztos: Dániel Lajos dr., tömeggondnok Páris Lajos dr., helyettes tömeggondnok Szathmáry Gyula dr., kik az ügyet vezetik. A követelések bejelentésére határidőtől márczius 9-ike; a felszámolásra márczius 16-ika; a csödválasztmány megválasztására pedig márczius 20-ika tüzetik ki. A hír a városban általánosan feltűnést keltett.

— Nagy hangverseny. Ma este, február 1-én, a Lipót császár nevét viselő cs. és kir. 33-dik számú gyalogezred saját zenekarával egyesülten az aradi Philharmonia-egyesülettel jótékony és közművelődési célra a „Fehér kereszt” szálló termében nagy hangversenyt rendezt a következő műsoronál:

1. Doppler „Ilka” dalmü nyitánya. 2. Weber Berlioz „Aufforderung zum Tanz”. 3. a) Wagner „Lohengrin” dalmü előjátéka. b) Wagner „Waldweben” Siegfried dalmüből. 4. a) Bach-Gounod „Meditation”. b) Langey „Mandolina”. 5. Berlioz „Rákóczy induló”.

Kezdeté pontban 7 és fél órakor. Kör-szék 3 frt, zárt-szék 2 frt, állóhely 1 frt, ülőhely a karzaton 2 frt és 1 frt, állóhely a karzaton 50 kr. Jegyek a Klein Mór-féle könyvkereskedésben kaphatók. Feülfizetések az esti pénztárnál köszönettel fogadottnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Hangverseny után az ezred zenekara terített asztalnak a közönség szórakoztatása céljából játszani fog. A monstre-hangversenyre, mint azt az intéző körök jelentik, minden ülőhely elkel. Kéretnek azon előjegyzők, kik helyeiket még ki nem váltották, hogy azt délig íj. Klein Mór czégnél eszközölni sziveskedjenek, mivel déltől kezdve az előjegyzett s ki nem váltott helyek, tekintet nélkül eladottnak. Karzati ülőhelyek, valamint beléptijegyek még válthatók.

— Jótékony-ság. Sallai Ilona, Heeger Juliska, Péterffy Sárika, Kugler Ilona, Boros Dóra, Haneck Hajnalka és Antalfy Mártha kisasszonyok egy egyesületet alakítottak. Az egyesület jellegje a legszebb, a legnemesebb: a szegény gyermekek nyomorát enyhíteni. Üléseket is tartottak, mely alkalommal mindegyikük beszámolt takarékoságának eredményével. A krajezárokból 6 hónap alatt egy tekintélyes összeget gyűjtöttek össze. Zsebpénzeikből, ajándékba kapott filléreikből huszonekét forintötven krajezárt adtak át a szegény tanulók fájdalmának enyhítésére. Az említett kisasszonyok nemcsak törekvése az ő jó szívök tisztaságát dicséri, és szolgáljon nekik elismerésül az, hogy mostoha viszonyok közl levő társaikkal arczáról törölik le a fájdalom könyeit akkor, midőn jótétök lezepette sem feledkeznek meg a szegényekről és elhagyottakról. Midőn a szegény tanulók nevében a jószívű kisasszonyoknak köszönetet mondok, továbbá is jóakaratauk és pártfogásukba ajánlom a szegény gyermekeket. Kovács Vincze, egyl. titkár.

— Kritikus nap. Falb Róbert, a német idő-béka jóslata szerint másodrendű kritikus nap a mai. Kíváncsiak vagyunk, miként válik be a jóslat, mert most, mikor minden nap jelentékenyen változik az időjárás, szinte várjuk a — kritikus napokat.

— Községi választások. Agrisone hó 29-én ejtette meg Kis Lajos járási főszolgabíró a községi választásokat. Biróvá Fraczi Sáv, pénztárnokká Pisen Jován, törvénybíróvá Pisen Ilie, közgyámmá Maty Gyorgye és esküdtté Szán Tódor és Oprea Petru választattak meg.

— Temetés. Tegnap d. u. 2 órakor helyezték örök nyugalomra az oly ifjan meghalt Pfefferkorn Antal hült tetemeit a közönség óriási, ugyszólván impozans részvéte mellett. A végtisztességen megjelent a helyőrségi tisztikar számos tagja, a Széchenyi-gőzm. tisztviselői, a szintársulat több elsőrendű tagja s beláthatlan számú közönség, a mely öszinte részvételt állotta körül a megboldogult ravatalát. A koporsón egész virágerdő díszlett koszorúból, jeléül a tisztelet és szeretetnek, melyben az elhunyt állott. Többek közt ott volt a Széchenyi-gőzmalom tisztviselőinek s a színészeknek remek koszorúja, a barátaié, a rokonoké stb. A temetésen Rosenbergszándor dr főrabbi megindító gyászbeszédet

mondott, melyben meghatóan ecsetelte az oly korán sirba költözött ifju munkás életét. Nyugodjék békében!

— Egy kis számtan. Egy órában van 60 perc, vagy 3600 másodperc. A napban van 24 óra, 1440 perc, vagy 86,400 másodperc. Az évben van 365 nap, 8760 óra, 525,600 perc 31,536,000 másodperc. Ha a Krisztus születése óta lefolyt 1892 évhez a szökőévekből fönmaradt 473 napot hozzáadjuk, ez tesz összesen 691,053 napot, 16,585,272 órát, 995,116,320 percet és 59,706,979,200 másodpercet.

— A békés-csabai népbank ismeretes bün-pörében a gyulai törvényszék február 7-ére tüzte ki a végtárgyalást. A végtárgyaláson a már két év óta raboskodó Bartóky László vezérigazgatót Vagác-Rác Flóris budapesti ügyvéd fogja védeni. A szenczi bünpöri végtárgyalása alkalmasint eltart van nyolcz napig, mert csak tanu közel ötven van beidézve. A vizsgálat tudvalevőleg 800,000 frtnál több hiányt derített ki, de a főbűnösök, Launer Károly pénztáros és Krnák Mihály könyvelő, mielőtt őket a büntető bíróság felelősségre vonhatta volna, öngyilkosok lettek.

— A posta-távirtda köréből. Zwerencz József pankotai postamester az állásáról lemondotts helyére Zwerencz Gyula neveztetett ki.

— Megmérgezett család. Faszbinder Gergely németnagyszentmiklósi lakos az utcán egy csomagot talált, mely fehérszintű liszthez hasonló anyagot tartalmazott. Faszbinder csakugyan lisztnak vélte s átadta nejeének, ki a vélt lisztet a következő napon felhasználta a főzésnél. Ebéd alatt azonban rosszul lett a férj, kin a mérgezési tünetek legelőször mutatkoztak s nem soká elhunyt. A mérgező is erős hányingert érezték. Faszbinder nehány óraisz enyvedés után meghalt; neje és gyermekei betegek, de van remény felgyógyulásukhoz. Kitűnt, hogy a talált csomag patkánymérget tartalmazott. A vizsgálat folyamatban van s a holttestnek felboncolása tegnap délután eszközöltetett.

— Névmagyarosítás. Popper Ferdinánd aradi illetőségű budapesti lakos úgy maga, mint kiskoru Sándor fia vezetéknevének „Pártos“-ra kért átváltoztatása belügyminiszeri rendelettel megengedtetett.

— Összesített kimutatás az újévi üdvözeteknek az árvaház alapja javára történt megváltásából befolyt összegekről. 1. A polgári takarékpénztár 1. számú ivén 11 ft — kr. 2. Az ipartestület 2. számú ivén 5 ft — kr. 3. Az aradmegyei takarékpénztár 3. számú ivén 34 ft — kr. 4. A várparancsnokság 4. számú ivén 29 ft — kr. 5. Az aradi első takarékpénztár 5. számú ivén 12 ft — kr. 6. Az arad-csanádi takarékpénztár 6. számú ivén 29 ft — kr. 7. Az ipar és népbank 7. számú ivén 13 ft — kr. 8. A kereskedelmi akademia 8. számú ivén 6 ft. — 9. A pénzügyigazgatóság 9. számú ivén 10 ft — kr. 10. A kaszinó egy-let 10. számú ivén 6 ft — kr. 11. A tanító-testület 11. számú ivén 20 ft 50 kr. 12. Az arad-csanádi vasut 12. számú ivén 26 ft 10 kr. 13. A Lloyd-testület 13. számú ivén 6 ft — kr. 14. A főgymnázium igazgatósága 14. számú ivén 5 ft — kr. 15. A főreáliskola igazgatósága 15. számú ivén — frt — kr. 16. Az államjósági igazgatóság 16. számú ivén 5 ft 90 kr. 17. A kapitányi hivatal 18. számú ivén 81 ft 90 kr. 19. A kapitányi hivatal 19. számú ivén 10 ft 10 kr. 20. A kapitányi hivatal 20. számú ivén 52 ft 95 kr. 21. A gáji alkaptányi hivatal 21. számú ivén 27 ft — kr. 22. A polgármester 22. számú ivén 60 ft — kr. Összesen 463 ft 45 kr. Ezen kimutatás számvevőileg átvizsgáltatott s helyesnek találtatott. Arad, 1893. január 30. Sallac Gyula s. k. királyi tanácsos, polgármester.

— Tanczikola. Özv Somogyi Józsefné tudatja az érdeklődőkkel, hogy az idén többfelőli felszólításnak engedve kivételesen egy új táncztanítási folyamat szándékozik nyitni. A beíratások másí fogva Templom-u. 9. sz. alatti lakásán eszközölhetők.

— Pályázatok. Pénzügybíri szemlései s több fővigyázói áll. a nagykárolyi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. Alügyési áll. a dévai ügyészségnél 1 h. a. Aljegyzői áll. a kalocsai törvényszéknél 2 h. a. Állami végrehajtó áll. a szolnoki pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. III. oszt. telekkönyvezetői áll. a szegszárdi törvényszéknél 3 h. a. Számgyakor-

nokjelölti áll. a szegedi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. Aljegyzői áll. a székesfehérvári törvényszék-nél 2 h. a.

— **Apró hírek.** A K ö l c s e y - e g y e s ü - l e t k ö n y v t á r a ma szerdán (február 1-én) a könyvtárnok betegsége miatt zárva van. — H a r m i n o z a p á r e z ü s t e v ő e s z k ö z t loptak el tegnap egy elsőrendű aradi vendéglőben. A rendőrség a tettest már el is fogta s az ellopott ezüstöt jogos tulajdonosának adta át. — L ö v ő l d ő z ő t t beruggott fővel W. Izidor Nagy Lajos vendéglőjéből jövet a Zrinyi-utcában. Bekísérték. Úl. — D i s z e s e m e l e t e s h á z a t épít a Fő-ut és a Fa-utca sarkán Spielman Albert aradi kereskedő. A tervet Ursicz Vilmos készítette. — A h ő e s t ő l b e d ű l t a s i - m á n d i u t o n a „Mátyás király“ vendéglő fedele.

H y m e n.

Podmaniczky Endre br., az Aradon is jól ismert 3-ik honvédhuszárezredbeli főhadnagy tegnap délután vezette oltárhoz Nyéky Klaudine kisasszonyt, özv. Nyéky Gyuláné szül. Redl Klaudine báróné bájos leányát. Az esketési szertartást D e s s e w f f y Sándor csa-nádi megyés püspök végezte.

Juhász István dombiratosi fiatal birtokos február 7-én vezeti oltárhoz a szép B e d ő Mariskát a battonyai róm. kath. templomban.

Gyászrovat.

Petrovics András aradi gör. kel. szerb esperes-plébános meghalt. Benne a társadalom rokonszenves alakját vesztette el, ki úgy hivatalosa teljesítésében, mint minden tekintetben ritkította párját. Nagykörü ismeretsége és rokonsága mély megilletődéssel vette tudtul a hirt, melyhez a hitközség fájdalma is csatlakozik. Az elhunyt családja által kiadott gyászjelentés a következő:

Alólirottak fájdasommal telt szívvél tudatjuk a felejthetetlen és jó após, nagyatyá, nagybátya és sógor **P e t r o v i c s A n d r á s**, aradi g. kel. szerb esperes-plébánosnak, f. évi január hó 31-én, éjféli után 12 $\frac{1}{2}$ órakor, rövid, de súlyos szenvedések után történt gyászes elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. évi február hó 1-én, d. u. 2 órakor fognak Határ-utca 3. számú házból a g. kel. szerb szentegyház szertartása szerint a helybeli gör. kel. szerb alsó közsírkertben az örök nyugalomnak átadatni. Arad, 1893. évi január 31-én. Béke hamvaira! **Petrovics Arzén**, **Petrovics Dusan** és **Vlajkovic Pál** unokaöccsei. **Vlajkovic Erzsébet**, özv. **Rimsky Danicza** unokanővérei, özv. **Petrovics Mária** menyé, **Petrovics György** és **Vilmos** unokái, **Markó György**, sógor, özv. **Rozu Helén** sógornő, **Rosu Zsófia**, **Rosu Elóra**, **Markó Zsófia**, unokái.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi kerületi betegsegélyzőpénztár igazgatósága mindazon kötelezett és önként belépett tagoknak, kik a belváros területén laknak és eddig **L e o t t n e r E r n ő** dr. pénztári főorvos által gyógykezeltettek, ez uton is tudomására hozza, mikép közbejött változások következtében a főorvos pénztári orvosi működését beszüntetvén, az eddig hozzátartozó tagok gyógykezelését **H e r z A n d o r** dr. pénztári orvos volt szíves az igazgatóság további intézkedéséig átvenni. — Lakása **Simonyi-utca 14. sz.** Rendel d. u. $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ -ig, fekvő betegek reggel 8 óráig jelentendők be.

Mulatságok.

Farsangi naptár:

Február 4. Hadászok táncestélye (Nagy Lajos).
Február 4. A szegénytanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).
Február 4. Vasuti tisztviselők zártkörű táncvígalmá (Indóház).
Február 5. A könyvnyomdászok bálja (Fehér Kereszt).
Február 11. Somogyiné iskolájának táncpróbája (Krispin-terem).
Február 11. Kaszinóbál Radnán.
Február 14. Tiszti estély a várban.
Február 18. Az aradi tornaegylet bálja (Krispin-terem).
Március 4. Az arad-cesanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének táncmulatsága (Fehér Kereszt).

— **Február 4.** Fényes bál folyik le e hó 4-én a „Fehér Kereszt“ nagytermében, mely bizonyára fénypontja lesz az idei farsangnak. Bizonyesen fog sikerülni, mint minden dolog, a mit Arad bájos hölgyei kezdeményeznek és vesznek kezükbe. A bál nem egyedül szerepel a farsangi naptárban, de ma már nem lehet attól tartani, hogy más mulatság elvonja a szegénytanulók bálközönségének egy részét. **H a u s e r Károlyné** urnó ugyanis levéllileg kereste meg **K o v á t s Lajos** államvasuti üzletvezetőt és **H e g e d ű s László** főmérnököt, hogy a vasuti tisztviselők 4-iki estélyét a jótékony célra való tekintettel napolják el. A gavallér vasutasok készséggel tettek eleget a megkeresésnek. Készségüket ez uton is köszöni a bálbizottság. A szegény tanulók egyesületének fényes báljára jegyeket f. hó 2-án d. e. 11—12, 3-án és 4-én pedig d. e. 11—1 óra közt lehet előre váltani a „Fehér Kereszt“ 5-ik számú szobájában, a mulatság estéjén pedig a pénztárnál **T r a y t l e r Antalné**, **E r d ő d y Ignác**né, **M a r s c h a l l Lajos**né urnók, **H e g e r Ernő** dr és **S a l l a i Béla** dr árusítják. A rendező bizottság felkéri **A n d r é n y i Károlynét**, **B o r o s Jankát** és **S i m o n Károlint**, hogy a begyűlt tombolatárgyakat 4-én délelőtt 9 órakor a bálterembe szállíttassák. A termet **R e i n h a r d t Fülöp** helybeli kárpitos fogja díszesen dekorálni. Minden jel oda mutat, hogy a vigalom fényes sikerü lesz. Várnak vendégeket Szegedről, Nagyváradról stb., sőt Budapestről is. Karzatjegyek még kaphatók.

— **A vörös kereszt bálja.** Az országos vörös keresztgyeget ujaradi fiókja február 11-én az ujaradi „Szőlő“ vendéglő nagytermében tombolával egybekötött zártkörű táncvignalmat rendez, melyen Aradról is sokan fognak résztvenni.

— **Bál Soborsinban.** A soborsini intelligencia február 4-én az ottani zenekar további kiképzésére szolgáló alapjára szorosán zártkörű táncvignalmat rendez, mely igen sikerültnek ígérkezik.

Színház.

A színház műsora:

Február 1. (Szerda) Egy dalár-ünnepély viszontagságai, bohózat.
Február 2. (Csütörtök) Délán Nap és hold, operetta; este *Viola*, az alföldi haramia, pépsimnő.

— **Vedress jutalomjátéka.** **Vedress Gyula**, társulatunk kiváló jellemzésese e hó 13-án veszi ki megérdemelt jutalomjátékát, melyen a közönségnek lesz alkalmá őt kitüntetni. A jutalmazandó a **H a r m i n o z é v e g y k á r t y á s é l e t é b ő l** című romantikus drámát választotta, mely ugyan nem az újabb színművek közül való, de érdekes meseszövege, s a benne fejtegetett problémák kapcsán didaktikus jelleggel bír. A főszerep, **Behlen György**, **E g r e s s y Gábornak** kiválóan kedvelt szerepe volt, s melyet **Vedress** is nagy tanulmány, alapos készülés után alkotott meg magának. A közönség mindenesetre nem lesz hálátlan vele szemben, ki úgy szép alakításával, mint páratlan tevékenységével mindig a színházlátogatóknak óhajtott eleget tenni.

— **Új szerelmes színész.** Az aradi színház igazgatósága szerződtette **S z a r v a s i Somát**, a tehetséges fiatal színészt, ki ez előtt mintegy hat-hét éven az aradi színpadon kezdte meg működését. Azt hisszük, vele nyert a direkczió s a közönség. A szerződést tegnap írta alá.

— **Egri Kálmán**, az ismert jeles színész és színigazgató, az aradi közönség egykori kedvenc baritonistája, városunkban tartózkodik.

Törvényszék.

— **Huszonegy vádlott.** Szép numerus; a kártyás emberek különösen kedvelik, s szinte kipírul az arcuk, ha meglátják egymásben **D e b e z s e g** hallgattak azok, akik tegnap az aradi kir. törvényszék előtt állottak, s nem nem piros, de zöld színekben játszott az arcuk a — huszonegyeknek. Mindnyájan azzal voltak vádolva, hogy **A t z é l Lajos** br. erdejéből nyolc nap lefolyása alatt több mint kétezer forint árú fát loptak el. A summár, **L a c z k ó György** pedig hűtlen kezelés büntetével lett vádolva, illetőleg azzal, hogy a fát az ő tudtával és beleegyezésével szállították el. A huszonegyek közül **V l a d u c z Mihály**, **B o**

d o r l ó György és **G u b á s György** — miután tetten kapták őket rajta — lopás kísérlete miatt 4—4 havi fogházra lettek ítélve. **L a c z k ó György** pedig, miután konkrét bizonyítékokat felhozni nem tudtak, felmentetett. A többi 17 egyén ügye függőben maradt, s ügyük erdei kihágásnak minősülvén az iratokat a törvényszék a borosjenői szolgabíróshoz tette át.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 31. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A javaslat többi részzeit jelentéktelenebb módosításokkal a ház elfogadta.

Wekerle Bécsben.

Budapest, január 31. (Saját tud. táv.) **Wekerle** mai bécsi utjáról az ellenzéki újságok már is legendákat tudnak olvasóik számára. Hivatalos forrásból konstatáljuk, hogy azok a legendák alaptalan híresztelések. **Wekerle** utja kizárólag egy fölötté fontos kérdéssel áll kapcsolatban, tudniillik az osztrák-magyar bank reformjával, amely most küszöbön áll. A változott körülmények tudvalevőleg szükségessé tesszik a bank statutumainak megváltoztatását s **Wekerle** bécsi utja e változtatások ügyében megindítandó tárgyalásokkal áll kapcsolatban.

Nem azért megy tehát a miniszterelnök Bécsbe, hogy kormányzásának reménytelenségéről referáljon, hanem hogy a bank ügyében tanácskozzék. Ha fog is ő felségénél megjelenni, ez csak folyó ügyek elintézéséért történik. Hogy **Wekerle**nek nincs oka kormányzásáról reménytelenséget táplálni, arról, ha eddig nem győződött meg közelebről, nagyon is lesz alkalmá az ellenzéknek meggyőződni.

Ebéd az egri érseknél.

Budapest, január 31. (Saját tud. táv.) Az egri érsek tegnapi nagy ebédjén **burkoltan** beszélt a fuzio mellett, éltetve **S z é l l Kálmán**t, mint a kiról ugymondják, hogy a fuzio létesítésén fáradozik.

A fuzio miatt.

Budapest, január 31. (Saját tud. táv.) **T i s z a Kálmán** állítólag ugy nyilatkozott, hogy fuzio esetén ellenzéki lesz.

Amerikai párbaj.

Pozsony, január 31. (Saj. tud. távirata.) **Schlogl A.** vasmegyei ill. egyén egy itteni szállodában agyonlötte magát. Tetének oka amerikai párbaj.

Közgazdaság.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi január hó 30. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) 46—47 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 45—46 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 49—50 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. súlyban) 48—49 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 46—47 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 46—47 krig. — Könnyű (pkint 220 klgr. terjedő súlyban) 44—46 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli súlyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—260 klgr. súlyban) 46—47 krig. — Könnyű (pkint 220 klgr. terjedő súlyban) 44—45 krig. S e r t é s l é t é s z á m : 1893. január hó 27-én volt készlet 91,800 darab. 1893. jan. 28—29-én felhajtott: 1695 darab. 1893. jan. 28—26-én elszállított 1302 drb. 1893. jan. 30-

én maradt készletben 92,193 drb. — A h i z o t t -
s e r t é s ü z l e t i r á n y z a t a : v á l t o z a t l a n .

Szeszüzet.

— Január 31. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % be'értéve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —
Budapest, január 31. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irány- zat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	szilárd	7.45—7.85
	tiszavidéki	"	7.55—8.20
	pestvidéki	"	7.50—8.15
	fehérmezei	"	7.50—8.15
	bácskai	"	7.55—8.20
észak-magyarországi	"	"	"
R o z s a	—	szilárd	6.30—6.45
Á r p a	takarmány	csend.	5.10—5.40
	égetni való	"	5.50—6.—
	sörfőzdei	"	6.20—7.40
Z a b	—	szilárd	5.55—5.85
T e n g e r l	bánsági	szilárd	4.65—4.70
	másnemű	"	4.60—4.65
K á p o s z t a - r e p e z e	—	szilárd	—
K ö l e s	—	lanyha	4.10—4.35
S a j t a g a b o n a k a r d i t t e	B u z a	tavasza	szilárd 7.65—7.67
		junius 1894	" 7.45—7.47
		őszre	"
T e n g e r l	május-junius 1894	csend.	—
	szept-október 1893	"	4.75—4.77
Z a b	Budapest sz. tavaszra	csend.	—
	Budapest sz. őszre	"	5.47—5.49
K á p o s z t a - r e p e z e	aug.-szeptember 1893	szilárd	11.25—11.35

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. január 31.

Magyar aranyjárdék 10%	—
Magyar aranyjárdék 4%	114.80
Magyar papírdárdék 5%	101.75
Magyar vasúti kölcsön	122.50
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsájtás	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szállodászmárványi kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	149.50
Tízszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák járdék papírban	98.75
Osztrák járdék ezüstben	98.40
Osztrák járdék aranyban	116.75
1860-iki államsorsjegyek	148.50
Osztrák-magyar bankrészvény	998.—
Magyar hitelbank-részvény	370.25
Osztrák hitelintézet-részvény	828.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.98
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.64
Német birodalmi márka	59.15
London	120.90
20 márkás arany	11.85

REGÉNY-CSARNOK.

Z Á T O N Y O K .

Irta: Perfall Antal br.

— Az „Aradi Közlöny“ számára fordította: —

[11] M a d y a r G u e r t á v .

Az egész vidéken senki sem kételkedett, hogy Smidt Henry a tettes. Crosby kisasszony abban a véleményben volt, hogy inkább az öreg iránt való gyűlöletből ölte meg, ki mint leánya kérését, mindig gunyolta, mint a pénzért, a melyet aztán természetesen nem hagyott ott. Nyomára sem találtak, bizonyosan túl van a határon, vagy délen valahol, vagy Amerikában.

— Persze, az a ficzkó szerette Betty kisasszonyt, evvel mindenki tisztában van; s ezt Betty nem felejtheti el, bár az atyját megölte is. Ön ugy-e nem hiszi, hogy a gyilkosság gyűlöletből történt? — kérde Bernáttól.

Egészen megdöbbent a korcsmáros nyilatkozatai és Betty szelid felfogása hallatára. Nem akart hinni a haldoklónak és vallomásaiban a tett okait olyan megbocsátható szépietésnek tartotta. Bosszankodott; inkább azt

szerette volna hallani, hogy Betty tele van gyűlölettel boldogsága megsemmisítője, atyja gyilkosa iránt. Ha igazán úgy volt, mint a korcsmáros mondta, hogy nem felejtheti el, akkor Betty nagyon el fog érzékenyülni, ha a megbízat teljesíti, akkor csakugyan nem lesz előtte más oka Smidt tetteinek a szenvedett sértés és visszautasítás feletti fájdalomnál és dühnél. Ez minden borzalom dacára hízelt volna neki — oh, ezek az asszonyok, érthetetlenek szerelmükben és gyűlöletükben.

Ez az ember még végtére nyer ez által az ő szemében. De mit tesz az, hiszen halott és ha élne is, a mi majdnem ki van zárva, óvakodni fog attól, hogy nála mutassa magát. De mindegy, a halott, a hirhedt sem érdemli meg a Betty érdeklődését; Bernát már féltékeny volt.

— Nem, én nem hiszem — mondá határozottan a korcsmáros kérdésére. — Miért vitte volna haragja épen ebben az órában olyan messzire, mikor Crosbynak 50,000 dollár volt zsebében? Tehát csakugyan szerette, és be is vallotta neki, ez az ember? — kérde aztán hirtelen feltűnő izgatott hangon.

— Azt mondják, én ugyan nem voltam ott — válaszolt a korcsmáros. Annyi bizonyos, hogy az öregől megkérte.

— De hisz akkor kellett valamire támaszkodnia, legalább a jogosultság látszatára. A kormányos vállat vont.

— Nem volt csunya férfi és Betty kisasszony nagyon is megtért vele. Mindennap együtt kocsztak a városba. Tán tréfált is vele, ez félre értette; bizonyosan úgy kellett lenni. Hiszen a szerencsétlenség óta rá nem ismerni; mondom önnek, ördögös egy leány volt, a ki el tudta forgatni egyiknek, másiknak a fejét.

Bernát ajkait harapdálta s izgatottan dobolt az asztalon.

— De hiszen ez nem Bettynek való ember volt.

— Hát ismerte? — kérde osodálkozva a korcsmáros.

Bernát felpattant.

— Hogyan ismertem volna? — Azt mondom, egy olyan ember, ki képes ezt elkövetni, nem Bettynek való, még arra sem, hogy tréfáljon vele.

— Eh mit, a leány leány, ha még olyan büszke is — szólt a korcsmáros. — Érthetetlenek, a tapasztalás bizonyítja.

Bernát nem sokára nyugodni ment, most többet tudott, mintsem kívánta. — Érthetetlen!

Oda adom az ötvenezer dollárt s azt mondom neki;

— Smidt Henry utolsó üdvözlését küldi általam, mélyen sajnálja tettét, melyet kigunyolt szerelme miatt való kétségbeesésében cselekedett. Ennek bizonyosságául visszaküldi általam a pénzt.

Elveszi a pénzt, szívélyesen megköszöni, ad egy kis borraivalót s elbocsát és a szerencsétlen Smidt Henry, a miatta szerencsétlen, tovább éi lelkében. A halott lép helyembe s én nem vagyok előtte egyéb közvetítőnél.

Ez kiáltó igazságtalanság, hisz ez jutalma a gyilkosságnak. Még egyet alszom rá, az éjszaka tanácsot ad.

Álmában Bernát ismét a „Columbia“ korsarán állott, körülzajongva a hullámoktól, kétségbeesetten birkózott társával egy kis csomagért. Átlökte társát a korlátot, a ki eltűnt a habokban. „Bűnrészes!“ hallatszott alulról.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Tornai István (Arad.) Önnek még igen sokat kell olvasnia, még többet írnia az — asztalfiók számára, míg közölhető dolog kerül ki tolla alól. Manapság nem irunk így „Szived emléktárában“ az első helyet foglalja el. „Édes volt szenvedésem hajléka“, „Dédelgetni kezdtem v o n a g l ó szivemet“, „Szivem, mint egy bomba szíjrelrobban s szilánkokra tépi testemet“ stb. Maga a téma azzal a „bűnbak“-kal borzasztó. Kérelmére a kéziratot kivételesen — de csak kivételesen — pár napig megőriztük.

Aradvárosi

Évadbérlet
118. szám.

színház.

Havibérlet
1. szám.

Szerdán, 1893. évi február hó 1-én:

Egy dalárdaünnepély viszontagságai.

Vigjáték 8 felvonásban. Irta: Moser. Fordította: D. A.

SZEMÉLYEK:

Scheffler, ügyvéd	Góth.
Bortha, neje	Haraszti H.
Bolzan, tanácsos	Vedress.
Wilhelmine, neje	Czirók R.
Ludmilla, rokonuk	Tárnoki G.
Steinkirch, dalár	Bónis.
Hartwig, dalár	Pethes.
Brimbóruusz, diszrendező dalár	Sz. Németh.
Schnake, delegyleti szolgál	Nyilasi.
Ferenéz, inas	Takács.
Egy inas Schäffernél	Fánosi.

Kezdeté 7 órakor.

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Jan. 21	765.0	760.4	10.7	25.8
" 22	61.4	59.4	7.7	15.0
" 23	62.5	61.0	8.0	19.0
" 24	68.0	65.3	10.5	21.0
" 25	65.5	64.1	8.3	18.8
" 26	67.8	67.0	4.5	11.0
" 27	69.3	67.0	3.0	11.5

Hó és nap	S z é l		Felhőzet		Észrevétel
	iránya	erőss.	általában	Csop. mm	
Jan. 21	DK.	4	borult	1.7	havaz
" 22	K.	5	borult	1.8	délelőtt havaz
" 23	EK.	3	félborult	0.7	kissé havaz
" 24	K.	3	derült	—	—
" 25	EK.	6	borult	6.5	hófuvas
" 26	DN.	4	borult	1.0	reggel havaz
" 27	EN.	3	borult	0.9	kis hó, este köd

Peagay Lajos dr.

Idegenek névsora Aradon.

— Január 31. —

Fehér Kereszt szálloda: Kohn Dávid magánzó, Gyula. Thaly Lajosné magánzó, Lippa.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt
ház és földbirtokra

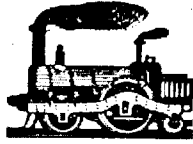
bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

1028 10—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közölttekt nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások	Személyvonat	Gyorsvon.	Személyvonat	Személyvonat	Személyszállítótehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este é.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érkezik	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személyvonat	Gyorsvon.	Személyvonat	Személyvonat	Személyszállítótehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.18 d. u.	5.57 "	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.44 r.	—	2.34 du	Budapest ind.	8.30 r.	4.44 du	—	—
Győrök "	5.05 "	6.19 "	—	3.04 "	Predeál "	5.18 du	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.34 "	6.48 "	—	3.34 "	Brassó "	7.23 e.	4.30 r.	—	—
Radna "	6.04 "	7.18 "	—	4.04 "	Kolozsv. "	11.10 é.	8.30 r.	—	—
Soborsin "	6.34 e.	7.48 e.	—	4.34 "	Tóvis "	3.04 "	1.35 du	—	—
M.-Illye "	7.04 "	8.18 "	—	5.04 "	Gyfehérv. "	3.34 "	2.15 "	—	—
Déva "	7.34 "	8.48 "	—	5.34 "	Piski "	3.64 "	2.45 "	—	—
Piski "	8.04 "	9.18 "	—	6.04 "	Déva "	3.94 "	3.15 "	—	—
Gyfehérv. ér.	8.34 "	9.48 "	—	6.34 "	M.-Illye "	4.24 "	3.45 "	—	—
Tóvis "	9.04 "	10.18 "	—	7.04 "	Soborsin "	4.54 "	4.15 "	—	—
Kolozsv. "	9.34 "	10.48 "	—	7.34 "	Radna "	5.24 "	4.45 "	—	—
Brassó "	10.04 r.	11.18 é.	—	8.04 "	Paulis "	5.54 "	5.15 "	—	—
Predeál "	10.34 "	11.48 r.	—	8.34 "	Győrök "	6.24 "	5.45 "	—	—
Budapest "	11.04 "	12.18 du	—	9.04 "	Arad érkezik	6.54 "	6.15 "	—	—

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz ind.	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil. "	4.18 "	2.19 "
Ótvenes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu. "	5.11 "	6.49 "	Borossebes-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyst-Berz "	4.59 "	3.06 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.16 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Tamánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyst-Berz "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borossebes-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ótvenes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alosil. "	8.46 "	10.43 "	Arad érkezik	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érkezik	9.03 "	11.00 "	Budapest "	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személyvonat	Állomások	Személyvonat		
Arad indul	5.30 reg.	11.18 d.e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d.u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Csóffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.58 "	6.02 "
Csóffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személyvonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d.u.	6.19 re	Bécs d. v. t. ind.	9.00 este	9.15 d. e.	11.00 é
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest árt.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompá "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szöreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Daszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.53 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Makó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Daszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szöreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompá "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érkezik	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.03 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest árt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u. "	7.05 reg.	2.46/6.15 d.u.	6.35 "	Arad érkezik	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovács háza "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovács háza "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Ottlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.02 "	4.28 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személyvonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személyvonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d.e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 este
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	6.27 "	7.05 "	12.19 d.u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	3.0 "	10.07 "
Orczifalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.3 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érkezik	9.44 "	3.7 "	10.55 "

MÜHLE VILMOS

Temesvárott

szétküld legszebb s legdívatosabb

VIRÁGCSOKROKAT,

valamint a legjobb és legmegbízhatóbb mezőgazdasági és kerti

MAGVAKAT

jótállás mellett bárhová pontosan. Leggyorsabb és legjobb postai összeköttetés Araddal.

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen. Ismét eladók számára külön előny-árjegyzék. 26 8-10

pénztáránál Miskolcson az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételre nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

96—1893 gazd. sz.

1—3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a part-utczától a választó-utczáig terjedő védőtöltésnek 1893. évi január hó 1-jétől egy vagy több évre kaszálól leendő bérbeadása iránt folyó évi március hó 13-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi január 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

175660. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomásai között egyrészt és Brody atm., Podwoloczyka atm., Granicza atm., ill. Szcakova atm., osztrák-orosz határszéli állomások között március 1892. évi szeptember hó 1-étől érvényes díjszabáshoz 1893. évi január hó 1-én az I. pótlék lépett hatályba, mely némely díjszabási és kezelési határozmányok módosítását és sajtóhiba helyesbítéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási osztályában, valamint a többi részes pályánál példányonként 20 krért megszerezhetők.

Budapest, 1893. január 7-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes pályák nevében is.

106 | 893. gazd. sz.

1—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szesz és égetett szesz italoknak a birkás dűlőből lövőtérén való kimerés jogának 1893. január 1-től kezdve egy vagy több évre való bérbeadása iránt folyó évi február hó 20-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 165 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi január hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

11526. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszük, hogy a f. hó 18-án megjelent hírlapi 8461 számú hirdetményünk szerint a bamerai-Moravicza és Fiume közötti forgalmi akadály folytán életbe léptetett 48 órai póthatáridő a felügyeleti hatóság részéről jóváhagyott.

Budapest 1893. január hó 23-án.

A magy. kir. államvasutak. igazgatósága.

10018 | 892. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Néu et-osztéák-magyar kikötői forgalom.)

Hivatkozással a Vasuti és közlekedési közlöny mult évi december hó 30-iki 157 számában foglalt 176,439 számú hirdetménye köztudomásra hozzuk, hogy a fentnevezett köteléki díjszabás II. része 2 füzetének VI. pótléka mely a 22 sz. (gomba) és 24 sz. (hagyma) kivételes díjszabások díjtételeit tartalmazza 1893. évi február hó 1-én lép hatályba.

Ezen pótlék a részes vasuti igazgatóságoknál megszerezhető,

Budapest 1893. január hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
a többi részes vasutak nevében is.

Alkalmi ajándékok!

Megszűnt

minden versény!

Olcsóbb
mint bármely
végeladás,

46 6—8 de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros

BAZÁRJÁBAN

a színházépületben

(a 18 vértanu-szoborral szemben) hol mindennemű alkalmi hasznos és célszerű

tárgyakat

bámulates olcsó árban árusítatnak.

Gyermekjáték nagy választékban.

1339 | 1793. k. h. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszük, hogy az udvarokból kihordott hó lerakását a városházától kivetődött uttól a Herczféle fatelepig elvonuló korlátok által határolt területen a védgátra való tekintettel meg nem engedhetem.

Azonban a felső és alsó Maros-part és kisvághid mögötti területen közvetlen a Maros partjára, a holt Maros partjára, a holt Maros Mederbe, a szemét lerakó helyekre és a volt bőrgyártól az erdőig fekvő területen a vontató és más utak kivételével a védőtöltésen túl és attól 20 méter távolságra bármely területre a hó kihordható.

Aradon, 1893. január hó 30-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

500 aranyat

adok annak, a ki

KOTHE FOGVIZ

egy üvegnek — ára 35 kr., elhasználása után fogfájásról panaszkodik vagy szája bűzös marad.

Kothe-fogpor, kitűnő és gyorsan ható fogtisztító szer. Egy doboz ára 30 kr. — Kitűnő lágy és kemény fogkefék 30 és 50 krért ajánlatnak.

Kothe György János volt udvari szállító
Baden, Bécs mellett.

1. 3—12 Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárában Aradon,
Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.

M. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége.

1401 | 893. sz.

62 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Bánréve állomásán, az 1893. évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi július hó 1-ig napjáiig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Bánréve állomásán lévő vendéglői üzletre 1401. számhoz” ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térítve, mellé — nyújtandók be. Bánompénz fejében pedig 100 frt, azaz száz o. é. forint készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtő-